

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๖
เรื่อง การอ่านขยายความ

จัดทำโดย
นางสาวสุกัลยา สัปทน
นางสาวสุภาพร แสนแทน
แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คู่มือครู

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๖
เรื่อง การอ่านขยายความ

จัดทำโดย
นางสาวสุกัลยา สัมปน
นางสาวสุภาพร แสนแทน
แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ CIRC สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สร้างขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาไทยสูงขึ้น โดยครูเป็นผู้แนะนำ ซึ่งชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย ๖ ชุด คือ

- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การอ่านแปลความ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอ่านตีความ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านตีความ
- ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอ่านขยายความ

สำหรับชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ แต่ละกิจกรรมเน้นการส่งเสริมความสามารถด้านการอ่าน โดยให้นักเรียนเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยนักเรียนจะต้องศึกษาเนื้อหา อภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และสรุปความรู้ที่ได้จากการอภิปรายเป็นผลงานของกลุ่ม นักเรียนจะได้เรียนรู้ไปพร้อมๆกัน นักเรียนที่เก่งจะได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อนในกลุ่ม

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค CIRC เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ คงจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียนให้สูงยิ่งขึ้น

ลำดับการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุด	เรื่อง	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	จำนวนชั่วโมง
๑	การอ่านจับใจความสำคัญ	จับใจความสำคัญของเรื่องและเขียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่านได้	๒
๒	การอ่านจับใจความสำคัญ	จับใจความสำคัญของเรื่องและเขียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่านได้	๒
๓	การอ่านแปลความ	แปลความเรื่องที่อ่านและเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่านได้	๒
๔	การอ่านตีความ	ตีความเรื่องที่อ่านและเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่านได้	๒
๕	การอ่านตีความ	ตีความเรื่องที่อ่านและเขียนแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่านได้	๒
๖	การอ่านขยายความ	ขยายความเรื่องที่อ่านและเขียน ขยายความเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ อ่านได้	๒

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. ศึกษาเนื้อหา และชุดกิจกรรมที่จะใช้ในการสอนอย่างละเอียด
๒. ศึกษาคู่มือครูของการใช้ชุดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างละเอียดก่อนใช้สอน
๓. ศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะได้ทราบขั้นตอนการสอนดังนี้
 - ๓.๑ ชี้นำเข้าสู่บทเรียน
 - ๓.๒ ชี้นสอน
 - ๓.๓ ชี้นสรุปบทเรียน
๔. ครูผู้สอนต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของนักเรียนและทำข้อตกลงเบื้องต้นในการทำกิจกรรมต่างๆให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนลงมือปฏิบัติ ดังนี้
 - ๔.๑ นักเรียนทุกกลุ่มต้องศึกษาคำชี้แจงสำหรับนักเรียน
 - ๔.๒ เมื่อนักเรียนสงสัยหรือมีปัญหาในการใช้ชุดกิจกรรมให้ถามครูผู้สอน
 - ๔.๓ นักเรียนต้องทำกิจกรรมให้ครบทุกขั้นตอน ทั้งกิจกรรมระหว่างเรียนและตรวจคำตอบด้วยตนเองอย่างซื่อสัตย์
 - ๔.๔ นักเรียนต้องรักษาเวลาในการทำชุดกิจกรรมแต่ละชุดอย่างเคร่งครัด
๕. ก่อนจัดการเรียนการสอน ครูควรเตรียมความพร้อมด้านสื่อการเรียนหรืออุปกรณ์ต่างๆให้ครบถ้วน
๖. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน โดยจัดนักเรียนเก่ง ๒ คน และ นักเรียนอ่อน ๒ คน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม
๗. ในขณะที่นักเรียนทำกิจกรรม ครูควรดูแล ให้คำแนะนำ เมื่อนักเรียนมีปัญหาอย่างใกล้ชิด
๘. เมื่อนักเรียนทำชุดกิจกรรมแต่ละชุดเสร็จ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม
๙. ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียน

สิ่งที่ครูต้องเตรียมก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบกิจกรรมที่ ๑ กลุ่มของหนู...สู่ชัยชนะ..
๒. ใบกิจกรรมที่ ๒ คำใหม่...ไม่ยาก
๓. ใบกิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้
๔. ใบกิจกรรมที่ ๔ เธอจำ...โปรดฟังฉัน
๕. ใบกิจกรรมที่ ๕ รวมพลังคิด..พิชิตความรู้
๖. ใบกิจกรรมที่ ๖ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์
๗. ใบเฉลยกิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้
๘. ใบกิจกรรมที่ ๗ สรุปความ...ตามความคิด
๙. ใบกิจกรรมที่ ๘ จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด
๑๐. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านตีความ
๑๑. แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๖ เรื่อง การอ่านขยายความ
๑๒. ใบเฉลยแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๖ เรื่อง การอ่านขยายความ
๑๓. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้
๑๔. แบบประเมินการเขียนแสดงความคิดเห็น
๑๕. แบบประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

กลุ่มสาระภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง การอ่านขยายความ

เวลา ๒ ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านขยายความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นที่ได้จากเนื้อเรื่องให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และสามารถขยายความคิดของตนเองให้กว้างไกล หรือสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากเรื่องที่อ่านได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สามารถอ่านขยายความและเขียนขยายความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของคำศัพท์จากเรื่องที่อ่านได้
๒. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
๓. บอกแนวคิดของเรื่องได้
๔. เขียนขยายความจากเรื่องที่อ่านได้
๕. อภิปรายกลุ่มย่อยได้

สาระการเรียนรู้

๑. การอ่านขยายความ
๒. การเขียนขยายความจากเรื่องที่อ่าน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที)

๑. ครูทักทายนักเรียนและนำนักเรียนเล่นเกม “แต่งเติมต่อ” เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจและฝึกทักษะการคิด

ขั้นสอน (๔๕ นาที)

๑. ครูแจ้งเนื้อหาที่จะสอน และแจกชุดกิจกรรมที่ (เรื่อง การอ่านขยายความ

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติตามขั้นตอนของชุดกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ กลุ่มของหนู...สู่ชัยชนะ (เวลา ๕ นาที)

กิจกรรมที่ ๒ คำใหม่...ไม่ยาก (เวลา ๕ นาที)

กิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้ (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๔ เหยอจำ...โปรดฟังฉัน (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๕ รวมพลังคิด...พิชิตความรู้ (เวลา ๑๕ นาที)

๓. ครูคอยสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียน ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ หรือตอบข้อซักถามของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนด

ขั้นสรุป (เวลา ๕ นาที)

๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ หลักการอ่านขยายความ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

๒. ครูสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่ยังบกพร่อง

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (เวลา ๕ นาที)

ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน และการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

ขั้นสอน (เวลา ๓๕ นาที)

1. นักเรียนเข้ากลุ่มเดิม และร่วมกันศึกษาชุดกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

กิจกรรมที่ ๖ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์ (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๗ สรุปความ...ตามความคิด (เวลา ๑๐ นาที)

กิจกรรมที่ ๘ จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด (เวลา ๑๕ นาที)

ขั้นสรุป (เวลา ๒๐ นาที)

๑. นักเรียนเล่นเกม “ดอกไม้ขยายความ” เพื่อเป็นการทบทวนการเขียนขยายความ (เวลา ๑๐ นาที)

๒. นักเรียนทำแบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมที่ ๖ (เวลา ๑๐ นาที)

สื่อการเรียนรู้

๑. ชุดกิจกรรมที่ ๖ เรื่อง การอ่านขยายความ

๒. เกม “แต่งเติมต่อ” และ เกม “ดอกไม้ขยายความ”

๓. บัตรความหมาย

๔. พจนานุกรม

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือ
๑.บอกความหมายของคำศัพท์จาก เรื่องี่อ่านได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๒
๒.สรุปใจความสำคัญของเรื่องี่อ่าน ได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๗
๓.บอกแนวคิดของเรื่องี่ได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๕
๔.เขียนขยายความจากเรื่องี่อ่านได้	ตรวจผลการทำกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๘
๕.อภิปรายกลุ่มย่อยได้	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกตพฤติกรรม

บันทึกหลังการสอน

ผลการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคในการสอน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่...../...../.....

เกม “ดอกไม้ขยายความ”

จุดประสงค์

๑. เพื่อฝึกการเขียนขยายความด้วยคำต่างๆ
๒. เพื่อฝึกความคิดเชื่อมโยงอย่างมีเหตุผล

อุปกรณ์

ภาพดอกไม้ / ภาพคำที่ต้องการให้เขียนเชื่อมโยง

วิธีการเล่น

๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน
๒. ครูติดภาพดอกไม้บนกระดานดำ
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดคำที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้ โดยให้ใช้พยัญชนะต้นต่างๆ ตั้งแต่ ก – ฮ และต้องเป็นคำที่มีความหมาย
๔. กลุ่มไหนที่สามารถเขียนคำเชื่อมโยงได้มากที่สุด จะเป็นผู้ชนะ

ตัวอย่าง

กลิ่นหอม
ขายได้
คนชอบ
งอกงาม
แจ่ม

เกม “แต่งเติมต่อ”

จุดประสงค์

๑. เพื่อฝึกทักษะการเรียบเรียงใจความ
๒. เพื่อฝึกทักษะการอ่านและเขียนขยายความ

อุปกรณ์

นิทาน กระดาษคำ ซอส์ก

วิธีการเล่น

๑. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง โดยเว้นตอนจบไว้ให้นักเรียนนักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น แล้วครูเล่าตอนจบให้นักเรียนฟัง
๒. ครูให้นักเรียนช่วยกันเล่านิทาน โดยครูขึ้นต้นว่า “ครั้งหนึ่งยังมี” จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันแต่งเรื่องคนละ ๑ ประโยค โดยให้ได้ใจความต่อเนื่องกันตลอดจนถึงคนสุดท้าย
๓. ครูให้นักเรียนทั้งชั้นลองอ่านเรื่องที่ช่วยกันแต่ง และร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเหมาะสมหรือมีตรงไหนต้องปรับปรุงบ้าง

คู่มือนักเรียน

ชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย โดยใช้เทคนิค CIRC
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ชุดที่ ๖
เรื่อง การอ่านขยายความ

จัดทำโดย
นางสาวสุกัลยา สัมปน
นางสาวสุภาพร แสนแทน
แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

ชุดกิจกรรมที่ ๖ เรื่อง การอ่านขยายความ

๑. การเรียนรู้จากชุดกิจกรรมพัฒนาทักษะการอ่าน โดยใช้เทคนิคแบบ CIRC ใช้เวลาในการเรียน ๒ ชั่วโมง
๒. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เมื่อนักเรียนเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว สามารถตีความและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้
๓. นักเรียนได้รับชุดกิจกรรมจากครู ให้ศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้
 - ๓.๑ คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
 - ๓.๒ ใบความรู้
 - ๓.๓ ใบกิจกรรม
 - ๓.๔ ใบเฉลยกิจกรรม
 - ๓.๕ แบบทดสอบหลังเรียน
 - ๓.๖ ใบเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
๔. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม
 - ๔.๑ แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๔ คน
 - ๔.๒ ศึกษาคำชี้แจงสำหรับนักเรียนอย่างละเอียด
 - ๔.๓ ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนของกิจกรรมที่กำหนดไว้ในชุดกิจกรรมให้ทัน

ตามเวลาที่กำหนด

กิจกรรมที่ ๑ กลุ่มของหนู...สู่ชัยชนะ	ใช้เวลา ๕ นาที
กิจกรรมที่ ๒ คำใหม่...ไม่ยาก	ใช้เวลา ๑๐ นาที
กิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ...นำไปใช้	ใช้เวลา ๑๕ นาที
กิจกรรมที่ ๔ เชอเจ้า...โปรดฟังฉัน	ใช้เวลา ๑๐ นาที
กิจกรรมที่ ๕ รวมพลังคิด...พิชิตความรู้	ใช้เวลา ๑๐ นาที

กิจกรรมที่ ๖ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์	ใช้เวลา ๑๐ นาที
กิจกรรมที่ ๗ สรุปลความ...ตามความคิด	ใช้เวลา ๑๕ นาที
กิจกรรมที่ ๘ จบแบบไหน...ถูกใจที่สุด	ใช้เวลา ๑๐ นาที

๔.๔ ทำแบบทดสอบหลังเรียนประจำชุดกิจกรรมที่ ๖ จำนวน ๑๐ นาที

๔.๕ นักเรียนต้องปฏิบัติตามคำสั่งของแต่ละกิจกรรมอย่างเคร่งครัด และไม่ส่งเสียงดังรบกวนในขณะที่ทำกิจกรรม

๔.๖ เมื่อนักเรียนมีปัญหา หรือไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน

๔.๗ เมื่อศึกษาชุดกิจกรรมเสร็จแล้ว ให้นักเรียนนำชุดกิจกรรมส่งครูผู้สอน

๔.๖

กิจกรรมที่ ๑ กลุ่มของหนู...ผู้ช่วยชนะ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่อกลุ่มและรายชื่อสมาชิกในกลุ่ม

เพื่อนๆครับ ต่อไปนี้พวกเราทั้งหมด จะต้องร่วมมือกัน
และช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมต่างๆของกลุ่มให้
สำเร็จ เพื่อกลุ่มของเราจะได้เป็น Super Team

กลุ่มของเรา คือ

สมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย

๑. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ประธาน
๒. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....สมาชิก
๓. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....สมาชิก
๔. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....สมาชิก
๕. ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....เลขานุการ

กิจกรรมที่ ๒ คำใหม่...ไม่ยาก

คำชี้แจง ให้นักเรียนฝึกอ่านคำใหม่ต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ในเนื้อเรื่องที่จะอ่าน เพื่อนๆอาจเจอคำใหม่ที่ไม่ได้อ่าน ต้อง เดี่ยวผมจะสอนเพื่อนๆอ่านคำใหม่เอง มาหัดอ่านกับผมนะครับ

ปัจฉา	อ่านว่า	ปัด - จา
พระครรรภ์	อ่านว่า	พระ - คัน
สาส์น	อ่านว่า	सान
ดาบส	อ่านว่า	ดา - บด
อาศรม	อ่านว่า	อา - สม
ท้าวเทวทัต	อ่านว่า	ท้าว - เท - วะ - ทัต
ภรรยา	อ่านว่า	พัน - ระ - ยา
ท้าวศเกียน	อ่านว่า	ท้าว - ษด - สะ - เกียน
ประสูติ	อ่านว่า	ประ - สูต
พระชำมรงค์	อ่านว่า	พระ - ทำ - มะ - รง
เพชฌฆาต	อ่านว่า	เพ็ด - ชะ - กาด
ประหาร	อ่านว่า	ประ - หาน
อานิสงส์	อ่านว่า	อา - นิ - สง
กตัญญูกตเวที	อ่านว่า	กะ - ตัน - ยู - กะ - ตะ - เว - ที
อัศจรรย์	อ่านว่า	อัค - สะ - จัน
พระชรรณี	อ่านว่า	พระ - ทอ - ระ - นี
ชราภาพ	อ่านว่า	ชะ - รา - พาบ
ประชาราษฎร์	อ่านว่า	ประ - ชา - ราต
เมตตากฤษณา	อ่านว่า	เมต - ตา - กะ - รุ - นา

กิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ นำไปใช้

คำชี้แจง ให้นักเรียนค้นหาความหมายของคำที่กำหนดให้จากพจนานุกรม จากนั้นแต่งประโยคให้ได้ใจความสมบูรณ์

๑. ไพร่ฟ้า

หมายความว่า

แต่งประโยค

๒. เครื่องหมาย

หมายความว่า

แต่งประโยค

๓. กำชับ

หมายความว่า

แต่งประโยค

๔. ประหาร

หมายความว่า

แต่งประโยค

๕. กตัญญูกตเวที

หมายความว่า

แต่งประโยค

กิจกรรมที่ ๔ เธอจำ...โปรดฟังฉัน

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละคนฝึกอ่านเนื้อเรื่องในใจ จากนั้นสมาชิกในกลุ่มจับคู่กัน ผลัดกันอ่านเรื่อง
คนละ ๑ ย่อหน้า

ท้าวศกเกียนเป็นราชาผู้ครองนครปัจจา มีพระชายาชื่อพระนางสิริวิต พระองค์ทรงปกครองไพร่ฟ้า
ด้วยความเมตตากรุณา บ้านเมืองจึงร่มเย็นเป็นสุขสืบมา จนกระทั่งพระนางสิริวิตทรงพระครรภ์ขึ้น

ท้าวเทวทัตแห่งเมืองอุโลมต้องการครอบครองเมืองปัจจา จึงยกทัพมาล้อมเมืองและส่งสาส์นมา
ท้ารบ ท้าวศกเกียนนั้นไม่โปรดการสงครามเพราะทรงเห็นว่าจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน ล้มตายโดยเปล่า
ประโยชน์ จึงทรงอุบายตอบสาส์นกลับไปว่าให้รออีก ๗ วัน

จากนั้นท้าวศกเกียนก็ชวนพระชายาหนีออกไปบวชเป็นดาบสอยู่ในป่า พอดครบกำหนด ๗ วัน
ท้าวเทวทัตไม่เห็นท้าวศกเกียนออกมารบ ก็ยกทัพเข้าเมือง พอทราบข่าวท้าวศกเกียนหนีไป ก็ขึ้นครองเมือง
และประกาศให้รางวัลแก่ผู้ที่สามารถจับท้าวศกเกียนมาสำเร็จโทษได้ด้วย

กล่าวถึงพรานป่าคนหนึ่ง เข้ามาล่าสัตว์ในป่าแล้วหลงป่า อดอยากหิวโหยได้มาหมดสติตรงหน้า
อาศรมของท้าวศกเกียน พระองค์ทรงช่วยเหลือแก้ไขจนฟื้น ให้อาหารและที่พักแก่พรานผู้นั้น ครั้นพรานจะ
เดินทางกลับ ท้าวศกเกียนกำชับพรานมิให้แพร่งพรายความลับเรื่องที่หลบซ่อนของพระองค์แก่ผู้ใด
พรานนั้นก็รับคำ แต่พอมาถึงบ้านพรานผู้นั้นก็ผลอเล่าเรื่องท้าวศกเกียนแก่ภรรยา

กิจกรรมที่ ๕ รวมพลังคิด...พิชิตความรู้

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดให้

๑. แนวคิดของเรื่อง

.....

.....

.....

๒. ตัวละครในเรื่อง

.....

.....

.....

๓. คาคณะเนตของเรื่อง

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านขยายความ

การอ่านขยายความ

การอ่านขยายความ คือ การนำรายละเอียดมาพูดหรือเขียนอธิบายเสริมความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญให้ชัดเจนขึ้น ภายหลังจากการแปลความหรือตีความแล้ว อาจเป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ให้เหตุผล ยกตัวอย่างประกอบ หรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบให้ได้ใจความที่กว้างกว่าเดิม จนสามารถเข้าใจได้ชัดเจนมากขึ้น

สิ่งที่จำเป็นต้องมีในการขยายความ

๑. ความเข้าใจในเรื่องที่จะขยายความ
๒. รายละเอียดเกี่ยวกับความคิดหลักในเรื่องนั้นๆ
๓. การลำดับข้อความที่จะนำมาสนับสนุนความคิดหลักอย่างเป็นระเบียบ
๔. ตัวอย่าง หรือข้อมูลอื่น ที่จะทำเรื่องมีน้ำหนัก เป็นที่น่าเชื่อถือ

วิธีการเขียนขยายความ มี ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นอ่าน

อ่านข้อความให้เข้าใจอย่างน้อย ๒ เที่ยว เพื่อให้ได้แนวคิดสำคัญของเรื่อง

๒. ขั้นคิด

๒.๑ ตั้งคำถามว่าต้องการทราบรายละเอียดอะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องนั้นเป็นข้อๆ

๒.๒ คิดหาคำตอบเป็นข้อๆทั้งจากการหนังสือค้นคว้า การสัมภาษณ์ผู้รู้ การสังเกต

๒.๓ นำรายละเอียดที่รวบรวมได้มาจัดลำดับเป็นข้อๆ

๓. ขั้นเขียน

๓.๑ เรียบเรียงข้อความที่ได้จัดลำดับไว้ เติมตัวอย่างข้อมูลที่จำเป็นและรายละเอียดให้ครบ

๓.๒ แก้ไขข้อบกพร่อง จัดกลาภาษาให้สละสลวย

๓.๓ อ่านทบทวนเพื่อแน่ใจว่า การเขียนนั้นสามารถสื่อความหมายได้

อย่างชัดเจน

กิจกรรมที่ ๕ ตอนจบ...ครบบริบูรณ์

คำชี้แจง นักเรียนจับคู่เดิม พลัดกันอ่านเนื้อเรื่องตอนจบ คนละ ๑ ย่อหน้า

หลังจากที่ช่วยกันคาดเดาตอนจบแล้ว ลองมาอ่านกันดู
นะครับว่าจะเหมือนกับที่เพื่อนๆเดาไว้หรือเปล่า

ภรรยาของพรานอยากได้เงินรางวัลนำจับจากท้าวเทวทัต จึงนำความเรื่องที่หลบซ่อนของท้าวยศ
เกียนไปทูลแก่ท้าวเทวทัต ท้าวเทวทัตจึงให้ทหารไปจับกุมท้าวยศเกียนมาขังไว้ ในนครปัจจามันที

ฝ่ายพระนางสิริวิตยังคงอยู่ในป่าและได้ประสูติพระโอรสมีพระนามว่า พระยศกิต ครั้งพระยศกิต
เจริญวัยขึ้นก็ทูลลาพระมารดาไปติดตามหาพระบิดา พระนางสิริวิตจึงมอบพระขำมรงค์ให้พระยศกิตไว้เป็น
เครื่องหมายให้พ่อลูกได้รู้จักกัน

ฝ่ายท้าวเทวทัตครองนครปัจจามานาน ก็อยากกลับไปยังนครอุโลม และเพื่อมิให้มีเสียงนามอีก
ต่อไป จึงสั่งให้เพชรฆาตนำท้าวยศเกียนออกมาประหาร ณ ลานประการ พระยศกิตเห็นว่าพระบิดาจะถูก
ประหาร จึงได้ปลอมตนเป็นดาบสเพื่อเข้าไปปรับโทษแทนพระบิดา

ขณะที่พระยศกิตเข้าไปสับเปลี่ยนตัวกับพระบิดานั้น ได้ถูกทหารของท้าวเทวทัตจับได้และนำตัวไป
ลงโทษ แต่ด้วยอานิสงส์ของความกตัญญูตเวทีของพระยศกิต จึงทำให้เกิดเหตุการณ์อันน่าอัศจรรย์ คือ พอ
ทหารใช้ดาบฟันดาบก็แตกละเอียด ไซ้ข้างตมันแทง ซ้างก็วิ่งหนี จับโยนใส่กองไฟ ไฟก็ไม่ไหม้ ทหารไม่
สามารถฆ่าพระยศกิตได้ จนในที่สุดพระชนมชีพได้แยกออกและสูบท้าวเทวทัตกับไพร่พลตกรอกไปหมด

หลังจากนั้นพระยศกิตก็ทูลเชิญพระบิดาให้ขึ้นครองเมืองดั้งเดิม และไปรับพระมารดากลับเข้าเมือง
ฝ่ายท้าวยศเกียนทรงเห็นว่า พระองค์ทรงชราภาพมากแล้ว จึงทรงยกเมืองให้พระยศกิตปกครองแทน พระยศ
กิตก็ขึ้นครองเมืองด้วยความเมตตากรุณาต่ออาณาประชาราษฎร์ทำให้บ้านเมืองสุขสงบร่มเย็นสืบมา

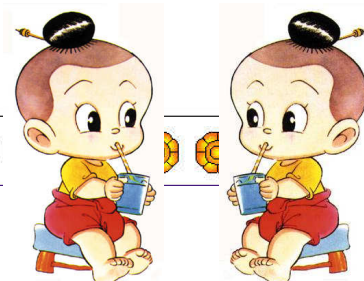
กิจกรรมที่ ๗ สรุปความ...ตามความคิด

คำชี้แจง สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่ม ในประเด็นที่กำหนดให้

๑. ตั้งชื่อเรื่อง

๒. ใจความสำคัญของเรื่อง

๓. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

แบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๖

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

๑. ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำศัพท์ต่อไปนี้

๑. พระครรรภ์	อ่านว่า	
๒. ประสูติ	อ่านว่า	
๓. เพชฌฆาต	อ่านว่า	
๔. อัจฉรย์	อ่านว่า	
๕. ประชาราษฎร์	อ่านว่า	

๑. ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์จากตัวอักษรที่กำหนดให้

๑. ศ ร อ ม	=	
๒. ร ห ป ะ ร า	=	
๓. อ ส ำ ง ั น ี	=	
๔. ภ ช ำ ำ พ ร	=	
๕. ร ณี พ ะ ร ฐ	=	

๓. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ท้าวศเทียนต้องถูกจับเพราะสาเหตุใด

ก. ความรัก	ข. ความโลภ
ค. ความโกรธ	ง. ความหลง

๒. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน

- ก. นายพรานนำความลับบอกแก่ภรรยา
- ข. พระยาศกิตปลอมตัวเป็นดาบส
- ค. ท้าวเทวทัตถูกพระธรรณิสูบ
- ง. ท้าวศเทียนหนีไปบวชในป่า

๓. นักเรียนเห็นด้วยกับการกระทำของท้าวศเทียนที่หนีไปบวชหรือไม่ เพราะอะไร

- ก. เห็นด้วย เพราะบ้านเมืองจะได้ไม่เกิดสงคราม
- ข. เห็นด้วย เพราะถ้าอยู่ในเมืองอาจจะเสียชีวิตได้
- ค. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นกษัตริย์ต้องกล้าหาญ
- ง. ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการทอดทิ้งประชาชน

๔. เรื่องนี้ควรตั้งชื่ออย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. ท้าวเทวทัตยอดนักรบ
- ข. ท้าวศกเกียนกษัตริย์ผู้เปี่ยมเมตตา
- ค. พระยศกิตยอดกตัญญู
- ง. พระยศกิตตามหาพ่อ

๕. การกระทำใดที่แสดงให้เห็นถึงความกตัญญูกตเวทีของพระยศกิตได้ดีที่สุด

- ก. การลาพระมารดาเพื่อตามหาพระบิดา
- ข. การที่ทหารโยนลงในกองไฟ ไฟไม่ไหม้
- ค. การทูลเชิญพระบิดาขึ้นปกครองเมือง
- ง. การปลอมตัวเป็นดาบสเพื่อสับเปลี่ยนตัวกับพระบิดา

ใบเฉลยแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ ๖

๑. ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำศัพท์ต่อไปนี้

๑. พระครรรภ์	อ่านว่า	พระ - คัน
๒. ประสูติ	อ่านว่า	ประ - สูต
๓. เพชฌฆาต	อ่านว่า	เพ็ด - ชะ - กาด
๔. อัจฉรร์ย	อ่านว่า	อัด - สะ - จัน
๕. ประชาราษฎร	อ่านว่า	ประ - ชา - ราด

๒. ให้นักเรียนเขียนคำศัพท์จากตัวอักษรที่กำหนดให้

๑. ศ ำ ร อ ม	=	อาศรม
๒. ร ห ป ะ ร ำ	=	ประหาร
๓. อ ส ำ ง ส ี นี	=	อานิสงส์
๔. ภ ช ำ ำ พ ร	=	ชราภาพ
๕. ร ณี พ ะ ร ฐ	=	พระธรรณี

๓. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรหน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ป	๒. ง	๓. ก	๔. ค	๕. ง

ใบเฉลยกิจกรรมที่ ๓ คั่นคำ นำไปใช้

๑. ไพร่ฟ้า	หมายความว่า	ซ้ำแผ่นดิน , ราษฎร
๒. เครื่องหมาย	หมายความว่า	สิ่งที่ทำขึ้นแสดงความหมายเพื่อจดจำ
๓. กำชับ	หมายความว่า	สั่งย้ำให้แน่นอน
๔. ประหาร	หมายความว่า	ฆ่า, ล้าง, การผลาญ
๕. กตัญญูกตเวที	หมายความว่า	รู้คุณท่าน

เด็กๆ ค้นหาความหมาย
ถูกต้องไหมครับ

